

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційним зверненням
громадянки Шульги Олени Володимирівни
щодо офіційного тлумачення положень частин другої, четвертої статті 3
Сімейного кодексу України

м. Київ
5 червня 2012 року
№ 17-у/2012

Справа № 2-20/2012

Конституційний Суд України у складі суддів:

Головіна Анатолія Сергійовича — головуючого, доповідача,
Бауліна Юрія Васильовича,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Винокурова Сергія Маркіяновича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Колоса Михайла Івановича,
Пасенюка Олександра Михайловича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стецюка Петра Богдановича,
Стрижака Андрія Андрійовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Шульги Олени Володимирівни щодо офіційного тлумачення положень частин другої, четвертої статті 3 Сімейного кодексу України (далі — Кодекс).

Заслухавши суддю-доповідача Головіна А. С. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

установив:

1. Громадянка Шульга О. В. звернулася з клопотанням щодо офіційного тлумачення положень частин другої, четвертої статті 3 Кодексу.

Згідно з положеннями цієї статті сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки; подружжя вважається сім'єю і тоді, коли дружина та чоловік у зв'язку з навчанням, роботою, лікуванням, необхідністю догляду за батьками, дітьми та з інших поважних причин

не проживають спільно; дитина належить до сім'ї своїх батьків і тоді, коли спільно з ними не проживає (частина друга); сім'я створюється на підставі шлюбу, кровного споріднення, усиновлення, а також на інших підставах, не заборонених законом і таких, що не суперечать моральним засадам суспільства (частина четверта).

Автор клопотання стверджує, що неоднозначне застосування судами загальної юрисдикції зазначених положень призвело до порушення її прав на соціальний захист, і просить дати їх офіційне тлумачення стосовно конкретизації кола осіб, які складають сім'ю або вважаються сім'єю, підстав створення сім'ї, визнання сім'єю або членами однієї сім'ї конкретних осіб (дружину, чоловіка та батьків).

Суб'єкт права на конституційне звернення наводить рішення Монастирищенського районного суду Черкаської області від 3 вересня 2009 року, апеляційного суду Черкаської області від 21 жовтня 2009 року, апеляційного суду Донецької області від 16 вересня 2009 року, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 31 серпня 2011 року, ухвалу Верховного Суду України від 27 листопада 2009 року, лист-відповідь Державної судової адміністрації України від 31 січня 2012 року.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання про відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Другою колегією суддів Конституційного Суду України процесуальної ухвали від 31 травня 2012 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України», виходить з такого.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94); у конституційному зверненні має зазначатися обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України (пункт 4 частини другої статті 42).

Згідно з правовою позицією Конституційного Суду України під неоднозначним застосуванням положень Конституції України або законів України слід розуміти різне застосування одних і тих же норм цих правових актів судами України, іншими органами державної влади за однакових юридично значимих обставин (Ухвала Конституційного Суду України від 12 травня 2010 року № 31-у/2010). Аналіз конституційного звернення та долучених до нього матеріалів не підтверджує наявності неоднозначного застосування положень частин другої, четвертої статті 3 Кодексу та обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні зазначених норм.

Таким чином, конституційне звернення не відповідає вимогам статей 42, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у цій справі згідно з пунктом 2 статті 45

Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим Законом.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 153 Конституції України, статтями 42, 45, 49, 50, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

УХВАЛИВ:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Шульги Олени Володимирівни щодо офіційного тлумачення положень частин другої, четвертої статті 3 Кодексу на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України «Про Конституційний Суд України».

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ